

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, közönségnyitár és jegyiroda: Aradi uca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót uca 19. Telefon: 16-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Csütörtök, 1930 október 23

Ára 16 fillér

VI. évfolyam, 239. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta regge

A városi tisztviselők adópótléka

Nem vonjuk kétségbe: a kormány elsőrangban sikerült ötlettel oldja meg a tisztviselők fizetésének leszállítása kérdését. A tisztviselők kevesebb fizetést kapnak, de a tisztviselők fizetését nem szállítják le. A tisztviselők fizetése marad változatlan, egyetlen fillérrel sem ad az államkincstár kevesebb fizetést a tisztviselőknek, éppen csak a tisztviselők fognak kevesebbet kapni. Dehát utóvégre nem is az a lényeges, hogy a tisztviselők mit kapnak, a fontos az, hogy a tisztviselők fizetését ne szállítsák le. A kormány természetesen nem szállítja le a fizetéseket. Ez, megint csak természetesen, nem lenne a kormány programjával összeegyeztethető. A kormány nem csökkentheti ennek az egyetlen vásárlóképességgel rendelkező fogyasztó csoportnak életszínvonalát. Ez újra csak természetes. De éppen ilyen természetes az is, hogy a költségvetés kiadási tételein a takarékoság követelményeinek engedelmeskedni kell s ez alól a tisztviselői fizetések sem maradhatnak kivételek.

A feladat így önként adódott: hogyan lehet a tisztviselői fizetések leszállítását elkerülni akként, hogy a tisztviselők mégis kevesebb fizetést kapjanak? A megoldás készen van, Kolumbusz új tojása világra jött. A fizetést nem szállítják le, csak többet fognak le belőle adóban. Lesz egy effektív fizetés, amit a tisztviselő kezébe vehet s egy deviza-fizetés, amit a tisztviselőnek kiutálnak. A kettő között különbség lesz, ez a különbség az, amit a kormány a tisztviselők fizetésén megtakarít oly módon, hogy a tisztviselők fizetését nem szállítja le. Ha a köztisztviselő elsőjéltől kezdve tíz pengővel kevesebbet kap, nem gondolhat arra, hogy most a fizetését szállították le, ez nagyon destruktív gondolat lenne. Nem a fizetését szállítják le, hanem a fizetéséből visszatartott összeget emelik fel. Ha a fizetése kétszáz pengő volt, akkor kétszáz pengő marad, éppen csak azzal a kis különbséggel, hogy 190 pengőt kap kézhez. Ez természetesen nagy különbség nemcsak az illetményben, hanem a következményekben is. Mert ha havi tíz pengővel leszállítják a tisztviselő fizetését, akkor természetesen leszállítják vele a tisztviselő életszínvonalát is s gyöngítik vele fogyasztóképeségét. Ha azonban a kereseti adót emelik fel annyival, mint amennyivel — nem szállítják le a fizetésüket, akkor csak a bolond beszélhet arról, hogy a közgazdasági élet rezonálhat ilyen jelentéktelen adóemelésre.

A kutya tehát megmarad, csak az örve változik. Nem fizetésredukció címén tartja meg az államkincstár a tíz pengőt, hanem adóemelés címén. A tisztviselők illetménye már majdnem szent és sérthetetlen, mindenestre szentebb és sérthetlenebb, mint a kereseti adó kulcsa. Mivel pedig minden erő a legkisebb ellenállás irányában hat, nem a fizetést szállították le, hanem az adót emelték. A tisztviselők annyi fizetést kapnak, mintha a fizetésüket leszállították volna, a kormány annyit takarít meg a tisztviselők fizetésén, mintha a redukciót végrehajtotta volna, pedig — ez nem csalás, nem ámtás — a tisztviselői

fizetések redukciónak meggondolatlan tervét a kormány elvetette magától.

Ha azonban az állami alkalmazottak kereseti adóját, a kormány pótlékkal látja el s ebbe a pótlékba rejti a fizetésredukciót, méltányos lenne a törvényhatósági városoknak átengedni a törvényhatóság tisztviselői kereseti adója után kivetendő pótlékokat. Az ugyanis nem hihető, hogy a kormány csupán az állami alkalmazottakat örvendezteti meg a fizetésredukció elmaradásának ezzel a módjával. Ha viszont a törvényhatósági alkalmazottak kereseti adóját is megpótlékolják, elképzelhetetlen lenne az a helyzet is, hogy ezeket a pótlékokat nem egészen engedné át a törvényhozás a törvényhatóságoknak. Végére is, amikor a takarékoság jogcímen vonnak el a köztisztviselők fizetéséből kereseti adópótlékot, *fel sem tételezhető, hogy az állam a közigazgatási alkalmazottak fizetéséből levont kereseti adópótlékból akarjon a maga számára taka-*

rékoskodni. A közigazgatási alkalmazottak kereseti adópótléka eszerint nem illethet meg mást, mint azt a törvényhatóságot, melynek a kereseti adópótlékkal megterhelt tisztviselők az alkalmazottai.

Ugy gondoljuk, hogy a városnak már most, a törvényalkotás legkezdetlegesebb stádiumában *akciót kellene annak érdekében indítani*, hogy a törvényhozás engedje át a törvényhatóságoknak a törvényhatósági tisztviselők fizetése után kiszabandó kereseti adópótlékot. Ha már a közigazgatási tisztviselőknek fizetniük kell ezt az adót, fizessék azt a törvényhatóságnak, nem pedig az államkincstárnak. A kereseti adóban a városok ugyanis részesednek, a kereseti adópótlékokban a részesedésnek legyen ez is mértéke. A tisztviselők törvényes fizetésének leszállítására ugysem gondol senki, legalább a közigazgatási alkalmazottak kereseti adópótlékával járuljon hozzá a törvényhozás a városok támogatásához.

A német politika szenzációja: a szélsőségek ellensúlyozására a szocialista Severinget nevezték ki belügyminiszternek

(Budapesti tudósítók telefonjelenlése.) Berlinből jelentik: A nap politikai szenzációja a porosz belügyminiszteri tárcában beállott változás. Braun miniszterelnök Severing szociáldemokrata képviselőt nevezte ki belügyminiszternek. A meglepetés annál nagyobb, hogy rövidesen a berlini rendőrség élén is változás várható. Hírszerint a mostani rendőrfőnök helyére Grezenszky volt szociáldemokrata belügyminiszter kerül.

Hogy mi volt a célja Braun miniszterelnöknek Severing belügyminiszteri kinevezésével, arra nézve a szociáldemokraták lapja, a Vorwärts adja meg a felvilágosítást.

»A mai helyzet olyan — írja a lap —, hogy

a belügyminiszteri tárca élére *rendőrmiszterre* van szükség, nem pedig szervező tehetőségre. A jobb- és baloldal szélsőséges elemei egymással versenyeznek abban, hogy melyikük tudja hamarabb megdönteni az államot és a közbiztonságot. Az ilyen időkben a szervező tehetőség nem fejlesztheti ki képességeit. *Erélyes védekezésre van szükség a szélsőséges törekvésekkel szemben*, Severing pedig *az erős kéz embere.*»

Severing kinevezése a jobboldali pártok sorában a legnagyobb szenzációt keltette. A jobboldali lapok azt írják, hogy a szociáldemokrácia *riadót fújt a jobboldal ellen.*

A Töreky-tanács 200—200 pengőre ítélte Ádám tanár rágalmazóit, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette

Hathónapi fogsággal sújtozták a per koronatanuját, aki nem akart vallomást tenni

Budapest, október 22. A törvényszék Töreky-tanácsa ma tárgyalta nagy érdeklődés mellett Ádám Lajos tanár feltűnést keltő sajtóperét, amit dr. Csik László, a Máv-kórházak belgyógyászati osztályának főorvosa és Liskai-Weisel László ellen indított. Az orvos és Liskai ugyanis cikket írt a MONE-ben, illetve az Előrsben. A cikk többek között a következőket tartalmazta:

»Három év kellett ahhoz, hogy a legerőteljesebb presszióval ráoktroálják Ádám Lajost a tanári testületre, annak minden tiltakozása ellenére és Ádám végre elérte célját, megjelenhetett a tanári testület ülésén. El lehet gondolni, milyen szívélyes fogadtatásban volt ott része. De hát az emberek különböző természetűek. Vannak érzékeny természetűek, vannak viszont kevésbé érzékenyek. A magyar ember általában szerény és nem tolaodó. Most is hirtelen előkerült egy jótékony tündér, aki nem tudott belenyugodni a feleslegességbe és benyulván a tele tarsolyába, onnan csörgő érces pengőket szurkolt le a székel egyetemi hallgatók egyesülete volt elnökének markába, hogy a földhöz ragadt magyar fiúk beiratkozását segítse az

egyetemre. Igaz, hogy egy kis feltételhez kötötte azt, ahoz a feltételhez, hogy Ádám Lajost is fel kell venniök indexükbe, csak akkor kapnak pénzt.

Felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmasz bűncselekménye miatt indult eljárás Csik és Liskai ellen. Az ügyesség szerint mindketten alaptalanul rágalmazták meg a professzort.

Vitéz dr. Csik Lászlót szolította először maga elé Töreky elnök.

— Elismeri, hogy bűnös?

— Nem. Közérdekből írtam a cikket. Bántott, hogy egyetemi tanárhoz hallgatókat pénzzel toboznak. Bántott, hogy Ádám tanár ur megtartotta tanszékét annak ellenére, hogy az egész tanári kar és a közvélemény ellene fordult. Eppen ezért nem lehet ezt az ügyet most békésen elintézni.

Csik László azzal védekezik, hogy neki nem volt szándékában Ádám professzorról kifejezetten azt állítani, hogy tolaodó.

— Én — mondotta Csik — kifogásoltam Ádám professzornak a viselkedés módját, amely szerintem nem felelt meg a szerény magyar ember szel-